

KAINAS

Ypatos*:

Vyrai – *Adomas*

Kainas

Abelis

Moters – *Ada*

Cilė

Dvasios – *Angelas*

Liucipierius

Moters – *Jieva*.

Aktas pirmas

Rojaus apygarda. Saulėtekis.

Adomas, Jieva, Kainas, Abelis, Ada ir Cilė rengia aukas.

Adomas.

O Dieve Amžinasis! Visagalis!
Kursai iš gilumų tamsiu žodžiu
Ant vandenų plačių paleidai šviesą,
Garbė, Jehova, Tau! garbė, garbė!

Jieva.

O Dieve! Tu, kurs paliepei būt dienai
Ir vakarui nuo ryto atsiskirt,
Kurs dangų užtiesei, vandens galybę
Į jūres ir upes padalinai.
Ir joms pritinkančias vietas paskyrei,
Garbė, Augščiausiasis! garbė, garbė!

Abelis.

Garbė Sutvertojui visos pasaulės,
Kurs ugnį, orą, žemę, vandenį
Išskyrei! Dieve geras, kurs sutvėręs
Visas gėrybes pavedei žmonėms,
Idant Tau garbę duotų ir mylėtų,
Garbė, Sutvertojau! garbė, garbė!

Ada.

O Amžinasis! Tėve viso svieta*,

* Ypata – asmuo. (Red.)

Kurs grožj giminei žmonių davei,
Už tai nuo jų didesnės laukdams meilės,
Duok mums Tave ir juos mylėt! garbė!

Cilė.

O Dieve! Kurs mylėdams sutvėrimą,
Davei į rojų žalčiui įsiveržt,
Idant iš ten tėvus išvytų mano,
Toliaus nuo pikto gelbėk mus! garbė!

Adomas.

Bet ko gi tu tyli, sūnau vyriausias?

Kainas.

O ką turiu kalbėt?

Adomas.

Kalbėk maldas!

Kainas.

Jug jūs kalbėjot? kam da man?

Adomas.

Širdingai
Mes meldėmės.

Kainas.

Ir balsiai. Jūs maldas
Visas girdėjau.

Adomas.

Aš tikiuos, kad Dievas
Išgirs mūsų maldą.

Abelis.

Amen!

Adomas.

Ko gi tu,
Sūnau, tyli?

Kainas.

Ar ne geriau tylėti?

Adomas.

Dėl ko?

Kainas.

Nėr ko prašyt.

Adomas.

Tai dėkavok!

Kainas.

Už ką?

Adomas.

Juog gyvs esi?

Kainas.

Kol da nemiręs.

O mirti man jug reiks?

Jieva.

O varge! jau

Užginto medžio vaisiai ima kristi.

Adomas.

Kam, Dieve, medį tą pasodinai?

Kainas.

O kas gi liepė skint nuo to tik medžio?

Reikėj' jum ir nuo medžio gyvasties

Paskint. Tad kas jum butu ką padaręs?

Adomas.

Sūnau! tų žodžių man neatkartoki!

Nepiktžodžiauk! yra tai žalčio žodžiai!

Kainas.

Dėl ko gi, tėve, jų neatkartot?

Žaltys jum nemelavo: rojūj' augo

Ir medis gyvasties ir pažinties.

Ir gyvastis gera, ir pažinimas geras,

Tai argi gal juose kas pikto būt?

Jieva.

Vaikeli mano! lygiai taip kalbėjau,

Kada, da prieš pagimdymą tavęs,

Buvau aš nusidėjus. Dieve saugok

Nelaimę mano tavyje regėt!

Tu nors dabar n'įkliuk į tas žabangas,

Kurios ant amžių rojaus laimę mums

Sugriovė. Pasikakink* tuo, ką turim!

Kad būtume mes darę taip pirma,

* Pasikakink – pasitenkink. (Red.)

Tai šiandien tu, vaikeli, nemurmėtum!

Adomas.

Maldas mes pabaigėm. Dabar eime
Kiekviens prie savo darbo – jis yra lengvas –
Gera, derlinga žemė užmokės
Mums šimteriopai.

Jieva.

Kam murmėt, sūneli! Prisižiūrėk tu tėvui.
Būk kantrus.

(Adomas su Jieva atsitraukia.)

Cilė.

Su mumis tu n'eiini?

Abelis.

Kodėl tu Toks apsiblausęs, toks rūstus? Brolau,
Naudos iš to jug nēr, tiktai bereikal,
Gali užrūstint Dievą. Kas tau yr?

Ada.

Ir ant manęs pyksti, mieliausias Kaine?

Kainas.

Ne, Ada, ne. Norėčiau aš čionai
Nors valandą likt vienas. Aš nesveikas:
Man širdj nerimastis graužia.
Tu, brolau, palik mane čia vieną – pereis.
Ir jūs, seselės, eikite su juo! Už gerą širdj jūsų ačiū!

Ada.

Jei užtruksi čia, tai aš vėla ateisiu.

Abelis.

Tesuramina Dievas!

(Atsitraukia su seserim.)

Kainas.

O! tai tau
Gyvenimą! Dirbki – ir už ką? Už tai tik,
Kad tėvas nusidėjo! Kuogi aš
Prasikaltau? Manęs tada nebuvo
Da nē ant svieto. Jug aš gimt visai
Netroškau: man nemielas tas gyvenimas
Kurj gavau aš nuo tėvų. Kam tėvs'
Paklausė žalčio? moteriškės? Kamgi
Už tai tur kęst? Jeigu medis pasodinta –

Dēl ko ne žmogui? Jeigu ne, tai kodėl
Parodė tėvui dar ir vietą, kur
Tas medis auga? Man ant to atsako:
„Tai geras Dievo noras.“ Ką gi aš
Galiu žinot? Tiesa, Jis Visagalis
Bet ar privalo jau ir geras būt’?
Bent vaisiai Jo gerumo – kartūs. Valgyt
Aš juos turiu už svetimas kaltes...
O kas gi ten? Išrodo, lyg būt angelas
Bet ne, čionai baisi dvasia, visai
Į angelus iš veido nepanėši.
Iš kur ta baimė? aš drebu. Dėl ko?
Mačiau jug dvasių daug prie rojaus vartų.
Matau kasdien jas ten, kada viens sau
Pavakarėms aš klaidžioju, žiūrėdams
Į tėviškę, kurią išplėšė man.
Su kardais šviesūs angelai ją sergti
Ir neprileidžia manęs nė ištol.
Dėl ko gi aš, tų dvasių nebijodams,
Dabar drebu prieš šitą? Ji turbūt
Stipresnė už anąsias, galingesnė.
Graži ji – būt gražesnė už anas,
Kad ne tas skausmas ir nusiminimas,
Kurie su jos nemiryste išvien
Matyt sujungti. Argi gali būti?
Tai kęsti tur ne vienas tik žmogus?
Ji artinasi.

(Prisiartina Liucipierius.)

Liucipierius.

Žmogau! dulce!

Kainas.

Tu kas?

Liucipierius.

Valdovas dvasių.

Kainas.

Kaip? Ir tau smagu

Čionai kalbėt su dulce?

Liucipierius.

Bet ta dulkė

Ir mananti. Žinau aš jos mintis.

Kainas.

Žinai mintis?

Liucipierius.

Tai kaipgi! Tas jug mintys
Gražiausia dovana visų, kurie
Tur protą. Tai dalis jau nemirystės.

Kainas.

Sakai tu nemirystės? Kaip? iš kur?
Jug mes, žinai, per savo tėvo kalnę
Seniai nustojom medžio gyvasties,
O vaisių medžio pažinties per greitai
Nuskynė motina. Ir vaisius tas
Mirtis.

Liucipierius.

Tave apgavo! Tu gyvėsi!

Kainas.

Tai žinoms daigtas, kol nemirsiu. Nors
Mirties neišpažinus jos nekęsti
Visai neprigulėtų, bet pačiu
Instinktu numanau mirties baisumą
Ir pats savęs neapkenčiu. Ir tai
Gyvenims! Velyk būčiau neužgimęs!

Liucipierius.

Tu gyvs ir busi gyvas amžinai.
Teisybė, kūnas – dulkės, ir tos dulkės
Išnyks, o tu paliksi, kuo buvai.

Kainas.

Dėl ko aš negaliu geresnis likti?

Liucipierius.

Galėtum būti toks, kaip mes.

Kainas.

O jūs?

Liucipierius.

Ar mes koki? Nemirtini mes esam
Ir amžini.

Kainas.

O ar laimingi jūs?

Liucipierius.

Mes stiprūs ir galingi.

Kainas.

Jūs galingi?
Bet ar laimingi?

Liucipierius.
Ne! o tu – laimingas!

Kainas.
Ar aš? Tik dirstelki ant manęs – kaipgi,
Sakyk tu man, galiu laimingas būt?

Liucipierius.
O dulke! Tu sakaisi nelaimingas?

Kainas.
Bet kas gi tu per viens, sakyk?

Liucipierius.
Esmi
Tasai, kuris sutvert ketino žmogų.
Sutvėręs bučiau ji laimingesniu!

Kainas.
Tu tai lyg Dievas būtum, bet...

Liucipierius.
Ne Dievas;
Vienok, nepasisekus likti Juo,
Dabar nieku daugiau būt nenorėčiau,
Tik tuo, kuo aš esmi. Jis apgalėjo –
Tegul sau viešpatauja!

Kainas.
Kas?

Liucipierius.
O tas,
Kurs yr' sutvertoju žmogaus ir žemės...

Kainas.
Dangaus ir visko, kas jame yra.
Teip sako tėvs, teip gieda serafinai.

Liucipierius.
Jie gieda, kalba teip iš baimės tik,
Kad nepaliktų tuo, kuo aš tarp dvasių,
O tu ant žemės.

Kainas.
Kuo gi?

Liucipierius.

Dvasioms toms,
Kurios išdrįsta Jam, Visagalingam,
Parodyt gryną tiesą ir sakyt,
Kad Jo pikti darbai gerais negal būt.
Aš netikiu, būk Jis sutvėręs mus.
O jeigu ir sutvėrė, tai negali
Paverst į nieką – mes nemirtini.
Kankint Jis gali mus – tegul kankina!
Jis Didis! Bet ne laimingesnis Jis
Už mus, nors mes ir kęsti turim.
Negimdo geras pikto. Jis gi ką
Padarė jums apart tiktai negero?
Tegul sau ant didybės sosto viens
Besėdi ir pasaules tegul tveria,
Idant Jam būt' lengvesnis amžinums!
Tegul kiek nori sviety prisidirba,
O pats vis tiek bus viens ir viens! Kad Jis
Galėtų galą sau pasidaryti,
Tai būt geriausias darbas iš visų,
Jo atliktų. Tegul sau viešpatauja
Ir nuolat daugina nelaimės sau!
Štai dvasios su žmonėms visad suteikia:
Nors nelaimingi esam, kenčiam mes,
Tai nors vieni kitus raminam. Jis gi?
Didybėje negal sau laimės rast,
Nerasdams gi nelaimėje ramybės,
Jis kenčia ir privalo tvert ir tvert.

Kainas.

Ką šiandien nuo tavęs esmi girdėjęs
Kaip sapnas koks man rodėsi seniai.
Ką aš matau ir ką jaučiu, netinka
Su tuo, ką nuolat nuo tėvų girdžiu.
Jie šneka apie medj, vaisių, žaltį;
Matau jų rojų: šviesūs angelai
Prie vartų mūs iš tolo neprileidžia.
Kaip dirbt sunku, seniai jaučiu. Vienok
Nė viens ant savo būvio nesiskundžia!
Visi linksmi ir rodos aš tik viens
Toks nelaimings, kad tik vienam reik kęsti;
Nelaimė jų, tarytum, nė nekliudė. Tėvs
Su savo likimu greit apsiprato.
Nė motina seniai neturi jau
Troškimo to, kurs ją teip smarkiai traukė
Prie pažinties, nors laukė prakeikims.
O brolis mano, Abelis – piemuo; jis
Iš kaiminės pirmadėlius tiktai
Aukauja Tam, kuris įsakė žemei

Tiktai už sunkų darbą vaisių duot.
Sesuo gi Cilė, dienai da n'išaušus,
Jau giesmes gieda. Mylima Ada
Visai nepermano, nuo ko nerimsta,
Kas graužia širdį, ėda smegenis.
Matau, kad mane dvasios tik supranta.
Su dvasioms reikia santaiką daryt.

Liucipierius.

Kad būtum tu prie jos neprisitašęs
Seniau da, tai nebūčiau su tavim.
Pirma reikėj' prieš tave būti žalčiu –
Dabar jau to nereikia.

Kainas.

A! tai tu
Prigundei motiną?

Liucipierius.

Jei gundau ką, tai
Tik teisybė. Aš melo nekenčiu.
Ar medis tas ne medis pažinimo?
Lyg ten šalia neaugo medis kits?
Ar aš draudžiau nuo jojo skinti?
Ant galo – gi ne aš pasodinau
Tuos uždraustus medžius, idant viliotų
Nekaltą, gerą žmogų. Jus Dievais
Sutvėręs bučiau! Jug ir Jis iš rojaus
Išvijo jus dėl to tiktai, kad jūs,
Nuo medžio gyvasties pabandę vaisių,
Netaptumėt tokiais, kaip Jis. Argi
Ne taip Jis sakė.

Kainas.

Taip, tarp griausmo, sako,
Tie žodžiai buvo apreikšti.

Liucipierius.

Tai kas
Jūs priešas: ar tasai, kuris suėdė
Gyvenimą, palikęs mirtį jums,
Ar tas, kuris norėjo nemirstę,
Galybę, pažinimą, džiaugsmą duot?

Kainas.

Geriau reikėj' visai neskint tų vaisių
Arba jau nuo abiejų medžių skint!

Liucipierius.

Jau vieno medžio vaisiaus paragavot,

Ir kito galit.

Kainas.

Kokiu gi būdu?

Liucipierius.

Tik neklausyk tu Dievo, nesizemink!
Jug protas gal ant vieko viešpataut,
Prieš viską drąsiai eit, o nesizemint –
Neapmalšjs, nepergalės jo nieks,
Jis turi viešpatauti – teip sutvertas.

Kainas.

Bet motiną su tėvu gundei tu?

Liucipierius.

Ar aš? O dulke! Kamgi bučiau gundęs?

Kainas.

Jug juodu sakė man, kad tas žaltys
Tai velnias buvęs.

Liucipierius.

Kas gi sakė jiedviem?
Tai neteisybė! Tas dalyks ne teip
Danguj' įtrauktas į raštus. Jūs Dievas
Teip bjauriai nemeluos. Tai tik žmogus,
Kaip jį užpuola baimė, gali savo
Kaltės nuverst ant mūs. O aš sakau,
Žaltys tas buvo tikras ir sutvertas
Iš to pat molio, kaip ir žmonės. Tik
Už juos jis protingesnis buvo: matė,
Kad pažinims prapuldys laimę jų.
Ir tu tiki, kad bučiau pasivertęs
Į tokį menką sutvėrimą, kurs
Yra paskirtas mirčiai, supuvimui?

Kainas.

Žaltys tas visgi velnias buvo?

Liucipierius.

Ne!
Žaltys tiktai pakurstė piktą dvasią
Jievos, o pats, sakau, tiktai žaltys,
Ne velnias buvo. Tu gali paklausti
Nors cherubinų – pasakys jie tau.
Kaip jūs ir jūs' vaikų vaikai supūsit,
Ir metų pereis tūkstančiai, galbūt,
Pasklidus pasakai tai apie rojų,
Ir apie pirmus žmones, apie jų

Nusikaltimą, pasakys, kad tyčia
Į žaltį pasivertęs aš buvau.
Nors jo aš nekenčiu, taip kaip ir visko,
Kas nusižemina prieš Tą, kursai
Pasaulę visą tik dėl to sutvėrė
Idant prieš Jį nulenkų galvas. Mes
Vienok, kaip buvo, viską matėm, žinom
Ir gryną tiesą turim pasakyt:
Tėvai, paklausę žalčio, nusidėjo.
Ar aš, dvasia, juos bučiau gundęs? ką?
Sakyk, ar aš galėjau pavydėti
Žmonėms to menko, angšto rojaus, aš
Valdovs versmių be galo ir be krašto?
Matau, dalykų tų nenumanai,
Nors vaisių medžio pažinties nuskynėt.

Kainas.

Vienok parodyt nieko negali,
Ko aš visai matyti nenorėčiau,
Prie ko netrauktų pažinties troškims
Ir ko protu apimti nepajėgčiau.

Liucipierius.

Ar drįstum susitikt su teisybe?

Kainas.

Aš nežinau. Gerai būt pabandyti.

Liucipierius.

O mirčiai drįsi dirstelt į akis?

Kainas.

Da nieks iš mūs' ikšiol mirties nematė.

Liucipierius.

Vienok turėsite ją pamatyt.

Kainas.

Su baime apie mirtį kalba tėvas.
Ir motina, išgirdus, ima verkt,
Ir Abelis akis į dangų kelia,
Nuleidus galvą, Cilė meldžiasi,
Ada, tylėdama, į mane žiuri...

Liucipierius.

O tu?

Kainas.

Kaip kalba apie mirtį tą,
Kurios tikrai išvengt negalėsiu,

Tai rodos plyšta nuo minčių galva.
Krūtinę degina liepsna, tarytum.
Argi negalima mirties apveikt?
Atsimenu, kaip da buvau aš mažas.
Man teko sykj imtis su levu*.
Aš spusteliau netyčia jį, tai staugdams
Jis bėgo nuo manęs.

Liucipierius.

Tai jug mirtis
Neturi formos, nors naikina viską,
Kas matoma ant žemės.

Kainas.

Aš tariau.
Mirtis turbūt koks gyvas sutvėrimas.
Nes kaip galėtų piktą kam daryt?

Liucipierius.

Naikintojaus paklauski!

Kainas.

Ko?

Liuciperius.

Jūs Dievo.
Sutvertojaus, kuris naikina tą,
Ką pats sutvėrė.

Kainas.

To aš nežinojau,
Tik numaniau, kaip ėmė pasakot
Man apie mirtį. Kas ji tokia būtų.
Aš nežinau, tiktai vis prieš mane
Baisus paveikslas jos, tarytum, stovi.
Ne sykj tamsią naktį bėgau aš
Kur į laukus ir, kaip pas rojaus sieną,
Žaibavo šviesūs angelų kardai,
Žiūrėjau atsidėjęs į šešėlį
Ir laukiau, vis drebėdamas, kad štai
Išvysiu tą, kuri visus teip baido.
Mirtis vienok nepasirodė. Aš
Akis kreipiau nuo pragaišyto rojaus
Augštyn į žibančias dangaus žvaigždes.
Ar ir dangus nuo tos mirties pražūt tur'?

Liucipierius.

Galbūt, bet jus ir jūs' vaikų vaikus

* Levas – liūtas. (Red.)

Tikrai kad pragyves.

Kainas.

Tikrai? Koks džiaugsmas!..
Aš pats nejudinčiau žvaigždžių – taip
Gražiai, maloniai žiba... Bet mirtis ta!
Aš numanau, jaučiu, kad ji baisi,
Bet kuo baisi, aš negaliu suprasti.
Mirtis visiems paskirta mums – ir tiems,
Ką prasikalto ir neprasikalto –
Kaipo koks piktas daigtas. Kas gi čia
Vienok yr' pikto?

Liucipierius.

Tai, kad jūs į dulkes
Visi pavirsite.

Kainas.

Ir aš tada
Pažysiu mirtį?

Liucipierius.

Pats jos nepažindams,
Aš negaliu tau atsakyti.

Kainas.

Nėra Da pikto, jei pavirsime į dulkes.
Aš visada norėčiau dulke būt'!

Liucipierius.

Koks prastas noras! Tavo tėvas visgi
Kur kas daugiau norėjo: pažinties
Jis troško.

Kainas.

Bet ne gyvasties. Dėl ko jis
Nuo medžio gyvasties neskynė?

Liucipierius.

Jį
Supainiojo.

Kainas.

O! kaip jis apsiriko!
Pirma turėj' nuo medžio gyvasties
Nuskinti vaisių, nors, tiesa, iš pradžių
Neparagavęs vaisiaus pažinties,
Jis apie mirtį nieko nežinojo.
Aš pats jos nepažįstu, bet bijau,
Nors visiškai nesuprantu tos baimės.

Liucipierius.

O aš, žinodams viską, nebijau.
Suprask tik tu, ką gali pažinimas!

Kainas.

Ar mano būt mokintoju gali?

Liucipierius.

Galiu, tik...

Kainas.

Ką?

Liucipierius.

Man garbę atiduoki,
Kaip savo Viešpačiui.

Kainas.

Jug tu ne Dievs.
Kurį papratęs garbint mano tėvas?

Liucipierius.

Ne Dievas.

Kainas.

Ir nepanašus į Jį?

Liucipierius.

Nepanašus, ir aš visai nenoriu
Būt' panašus. Augštesnis būt už Jį
Arba žemesnis aš norėčiau. Būti
Jo tarnu, ar galybės Jo draugu
Nenoriu. Aš toli nuo Jo laikausi
Aš pats esmi galingas. Garbina
Mane ne vienas sutvėrims, o tokių
Toliau bus da daugiau. Būk tu tarp jų!

Kainas.

Aš nelenkiau galvos prieš tėvo Dievą
Nors Abelis vis kalbino mane,
Idant drauge su juo aukas Jam rengčiau,
Tai kaip aš lenksiu galvą prieš tave,
Ne Dievą?

Liucipierius.

Ar nesilenkei prieš Dievą
Tu niekadosi?

Kainas.

Sakau, kad ne! Jug tu
Visažinis, tai kam da manęs klausi?

Liucipierius.

Jau prieš mane nusilenkė, kurie
Visai nesilenkė prieš tavo Dievą.

Kainas.

Nelenksiu kelių nė prieš vieną, ne!

Liucipierius.

Vis tiek. Sutvertojaus nepripažindams,
Mane tu pripažįsti.

Kainas.

Kaipgi tai?

Liucipierius.

Paskiau patirsi.

Kainas.

Slėpinį būtybės
Išaiškink man!

Liucipierius.

Eik paskui mane.

Kainas.

Dar
Aš negaliu – turiu eit dirbt. Žadėjau...

Liucipierius.

O ką?

Kainas.

Parinkt šių metų vaisių.

Liucipierius.

Kam?

Kainas.

Alkoms* parengt drauge su mano broliu.

Liucipierius.

Jug tu sakei, prieš Jį nesilenki?

Kainas.

Na teip, bet manęs Abelis to prašė –

* Alka – auka. (Red.)

Tai jo, ne mano aukos. Vėl Ada...

Liucipierius.

Ko nutilai staiga?

Kainas.

Sesuo ji mano –

Dvynučiai ésava, tą pat dieną

Užgimę. Jai pradėjus gailiai verkti,

Pasižadėjau. Ašaromis ji

Prie visko gal mane priverst: sutikčiau

Ir kasžin kam duot garbę, kad ir tau.

Liucipierius.

Tai eik dabar tu paskui mane.

Kainas.

Eisiu.

(Ateina Ada)

Ada.

Tavęs, broliuk, aš ieškau: su tavim

Ramiau mums pasilsėt ir pasidžiaugti.

Už tave atidirbau aš pati.

Gražiai nusirpę vaisiai, toki šviesūs.

Eiva!

Kainas.

Argi tu nieko nematai?

Ada.

Matau aš angelą – lyg pirmas kartas.

Gal nori jis pas mus atsilankyt,

Labai maloniai prašom.

Kainas.

Kaip tau rodos:

Į tuos, ką matėm, jis nepanašus.

Ada.

Tai angelai yra ir dar kitoki?

Vis tiek, mes jį priimsim, kaip visus.

Kainas (Liucipieriu).

Ar nori?

Liucipierius.

Tu geriau būk mano svečias.

Kainas (Adai).
Turiu aš eiti paskui jį.

Ada.
O mus
Tai palieki?

Kainas.
Turiu palikt.

Ada.
Ir mane?

Kainas.
Mieliausia Ada!

Ada.
Su tavim einu.

Liucipierius.
Negalima.

Ada.
O kas gi tu per vienas,
Kad nori mudu perskirt?

Kainas.
Dievas jis.

Ada.
Iš kur žinai?

Kainas
Jis taip, kaip Dievas kalba.

Ada.
Kaip Dievas taip kalbėjo ir žaltys,
O visgi pamelavo.

Liucipierius.
Ada, klysti.
Tas medis buvo medis pažinties.

Ada.
Teip, bet tik mūsų amžinai nelaimei.

Liucipierius.
Gera, o ta nelaimė, tie vargai
Tai pažinims. Žaltys jūs neprigavo:
Teisybę sakė jis, o jug negal

Teisybė būt negeras daigtas.

Ada.

Betgi

Ikšiol mums suteikė tik pikto daug:

Iš tėviškės mūs ištrėmimą; baime;

Teip sunkų darbą; širdperšą už tą,

Kas buvo; viltis, ką neišsipildys...

O n'eik su juo! kęsk kaip ir kentėm mes,

Mylėk mane teip, kaip tave myliu aš!

Liucipierius.

Ar jį labiau myli ir už tėvus?

Ada.

Labiau aš jį myliu! argi tai kaltė?

Liucipierius.

Dabar da ne, bet jūsų vaikuose

Bus kaltė.

Ada.

Ką? ar savo tikro brolio,

Enocho, mano nemylės duktė?

Liucipierius.

Ne teip, kaip Kainą tu myli.

Ada.

O Dieve!

Argi neturi vienas kito teip

Mylėt, kaip mudu vienas kitą mylim?

Ar nepenėjau juodu aš vienom

Krūtīm? Ar jūdviejų tėvai negime

Iš vieno kūno toj pat valandoj'?

Ar mudu nemylim viens kitą? argi

Tokios jau meilės vaikuose negimdom?

Tu n'eik su ta dvasia! klausyki manęs:

Dvasia ta į kitas nepanaši.

Liucipierius.

Tą kaltę jug ne aš esmi pramanęs.

Ji jums nekenkia nieko, tik užkenks

Mirystės jūsų įpėdiniams.

Ada.

Kaltė

Pati jau per save tur kaltė būt,

Visai ant mūs tam dalyke nežiūrint.

Ar gers ir piktas nuo apystovų

Tik priguli*? Jei teip – vergai visi mes...

Liucipierius.

Pakliuvo į vergus ir augštesni
Už jus. Būt likusios vergais ir dvasios
Augštesnės da, kad laisvę su kančiomis
Būt mainiusios ant nusižeminimo:
Maldaut, tarnaut ir slankiot amžinai
Prieš Jį, visai nejausdamos dėl Jojo
Nė kokios meilės, o iš baimės tik,
Nes Visagalis.

Ada.

Bet kurs Visagalis
Tikrai yra Visugeriausias.

Liucipierius.

Ar Jis buvo teipgi geras rojūj’?

Ada.

Dvasia!
Negundyk mane savo gražumu!
Graži tu ir už žaltį tu gražesnė,
Bet melo tiek turi, kaip ir žaltys.

Liucipierius.

Geriau sakyti: kaip žaltys teisinga.
Tu savo motinos paklausk, jug ji
Pažino, kas tai geras ir kas piktas.

Ada.

O motin! Tu nuskynus vaisių tą,
Užtraukei ant vaikų daugiau nelaimių,
Kaip ant savęs. Jaunystę rojuje
Laimingai tu praleidai tarpu dvasių,
Tarp nekaltų; o mes, vaikai, visai
Nė rojaus nepažįstame. Aplinkui
Tik piktos dvasios Dievo žodžiais vis
Mus gundo, kaip anas žaltys, kurs tave,
Kaip kūdikį nekaltą, prie savęs
Pritraukė. Dvasios tos, kuri čia stovi,
Nekęst, jai priešintis aš negaliu.
Lyg baimė ima, bet nuo jos nebėgu.
Traukte jos akys traukia vis mane
Artyn, artyn. Jaučiu, širdis teip plaka...
O Kaine, gelbėk!

Kainas.

* Nuo apystovų priguli – nuo aplinkybių priklauso. (Red.)

Ada! ta dvasia
Jog nepikta, tu jos nesibijoki!

Ada.

Bet ji ne Dievas ir ne angelas.
Mačiau daug cherubinių, serafinų –
Į juos nepanaši ji suvisai.

Kainas.

Jug da yra, žinai, augštesnės dvasios –
Archangelai.

Liucipierius.

Yra da ir už juos
Augštesnės.

Ada.

Ar palaimintos?

Liucipierius.

Negali
Vergystėje palaiminimas būt.

Ada.

Karščiausiai, sako, myli serafinai,
Daugiausiai žino cherubinai. Šits
Tikrai yr' cherubinas – nepažįsta
Jis meilės.

Liucipierius.

Jei nuo pažinimo tur
Gest meilė, kas gi tas, kurį pažinę,
Jūs nebegalite jau su visai
Mylėti? Jeigu cherubinai, matom,
Per pažinimą meilės tur' mažiau,
Tai serafinai myli per aklumą.
Jei pasirinkt daugiau nėra iš ko,
Tai rinkite ar pažintį, ar meilę.
Jūs tėvas išsirinko jau: viena
Tik baimė jį klausyt dabar priverčia.

Ada.

O Kaine, rinkis meilę!

Kainas.

Dėl tavęs
Ta meilė, Ada, užgimė su manim
Drauge. Nė vieno nemyliu daugiau.

Ada.

O tėvo, motinos ar nemylė tu?

Kainas.

Ogi tėvai ar tai mylėjo mus,
Jei skynė vaisių, mums išplėšė rojų?

Ada.

Tada jug mes nebuvom gimę da.
O kad ir gimę būtume, ar turim
Užtai nekęsti jau tėvų, vaikų?
(Toliau bus).

Varpas, 1894, sausis, Nr. 1, p. 19–23, 53–54.

Žr.: *Lietuvių tautos praeitis*, t. 10, kn. 1/4: *Varpas, 1892–1894*, paruošė Juozas Masilionis, Jonas A. Račkauskas, Liudas Kairys, Čikaga: Lietuvių istorijos draugija, 1989.